

สารบัญ

คำนำของสถาบันพระปกเกล้า	3
บทสรุปผู้บริหาร	8
Executive Summary	11
บทนำ	14
ส่วนที่หนึ่ง แนวคิดและกระบวนการปรึกษาหารือสาธารณะ	21
บทที่ 1 แนวคิดว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นกับ การตัดสินใจด้วยการปรึกษาหารือสาธารณะ	23
บทที่ 2 แนวทางและกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ภายใต้แนวคิดการปรึกษาหารือสาธารณะ	37

ส่วนที่สอง กระบวนการปรึกษาหารือสาธารณะของสหภาพยุโรป อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา: แนวคิดและมุมมองเชิงเปรียบเทียบ 51

บทที่ 3 กระบวนการปรึกษาหารือสาธารณะในการ
จัดทำกฎหมายที่ดี: คณะกรรมาธิการยุโรป 53

บทที่ 4 การปรึกษาหารือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการ
จัดทำกฎหมายที่ดีของประเทศไทย 83

บทที่ 5 การปรึกษาหารือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการ
จัดทำกฎหมายที่ดีของประเทศไทย 103

ส่วนที่สาม กระบวนการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำกฎหมาย ในประเทศไทย: กฎหมายที่เกี่ยวข้องและบทเรียนในอดีต 117

บทที่ 6 กระบวนการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำ
กฎหมายในประเทศไทย: กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
และบทเรียนในอดีต 119

บทที่ 7 กรณีศึกษา: การดำเนินการรับฟังความคิดเห็นต่อ
(ร่าง) พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. 143

ส่วนที่สี่ สรุปและเสนอแนะ

185

บทที่ 8 สรุป: ข้อค้นพบจากประสบการณ์ในต่างประเทศ
และการดำเนินการที่ผ่านมาของไทย 187

บทที่ 9 ข้อเสนอรูปแบบ (Model) กระบวนการรับฟัง
ความคิดเห็นในการจัดทำกฎหมายสำหรับ
ประเทศไทย 205

ความส่งท้าย 228

บรรณานุกรม 230

ภาคผนวก 239

ภาคผนวก ก แนวทางการจัดทำและการเสนอร่าง
กฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา 77
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 241

ภาคผนวก ข เทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยสำหรับ
การรับฟังข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 249

ภาคผนวก ค รูปแบบต่างๆ ของประชาธิปไตย
แบบปรึกษาหารือ 267